

ДОКЛАД

ЗА ШУМОВОТО НАТОВАРВАНЕ НА ГРАД СОФИЯ ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

Столична регионална здравна инспекция провежда ежегодно мониторинг на шума на територията на град София.

В периода октомври-ноември 2020 г., съгласно годишния план на инспекцията и изискванията на нормативните документи, измерванията се реализираха в **74 пункта**, при гъвкаво работно време на екипите от дирекция „Лабораторни изследвания“, в часовете от 07.00 до 19.00 ч.

Поради строително-ремонтни дейности в близост до пункт **№ 45**, ул. „Цв. Радославов“, ул „Г. Галилей“, измервания не бяха проведени. След завършване на строителството на метростанцията до пункт **№ 22**, бул. „Мадрид“, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“, движението е напълно възстановено и в двете платна, което позволи реална оценка на шумовото натоварване. В дните на измервания в пункт **№ 60**, Западен парк ремонтни дейности не се извършваха, което даде възможност за провеждането на мониторинг.

При останалите пунктове няма промяна в сравнение с предходната година.

Разпределението през 2020 г. по територии е следното:

I. Пунктове върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета – 36 пункта (48%):

1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик – 18 пункта (**24%**);
2. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт – 15 пункта (**20%**);
3. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на авиационен шум – 3 пункта (**4%**).

II. Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум-производствено-складови територии и зони – 6 пункта (8%).

III. Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита – 33 пункта (44%).

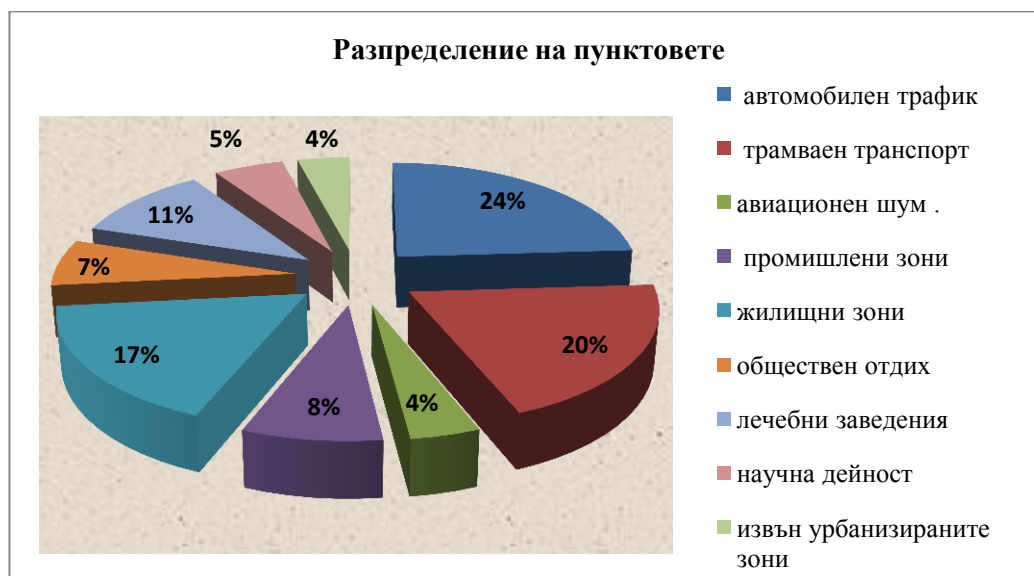
- 1 Жилищни зони и територии – 13 пункта (**17%**);

2. Зони за обществен и индивидуален отдих – 5 пункта (7%);
3. Зони за лечебни заведения и санаториуми – 8 пункта (11%).
4. Зони за научно-изследователска дейност – 4 пункта (5%).
5. Тихи зони, извън урбанизираните територии – 3 пункта (4%).

С оглед застрояването и наличната транспортна мрежа на град София, някои лечебни и учебни заведения попадат в зони и територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик и релсов транспорт, централни градски части и жилищни зони. Сградите и прилежащите към тях територии са разположени в близост до уличното платно и не могат да бъдат отделени от съседното застрояване.

Част от промишлено-складовите зони граничат с жилищни територии, а в част от подложените на авиационен шум територии, има и други източници на шум.

Анализ на резултатите от измерванията

Не се регистрира еквивалентно ниво на шума в диапазона **78 – 82 dB(A)**.

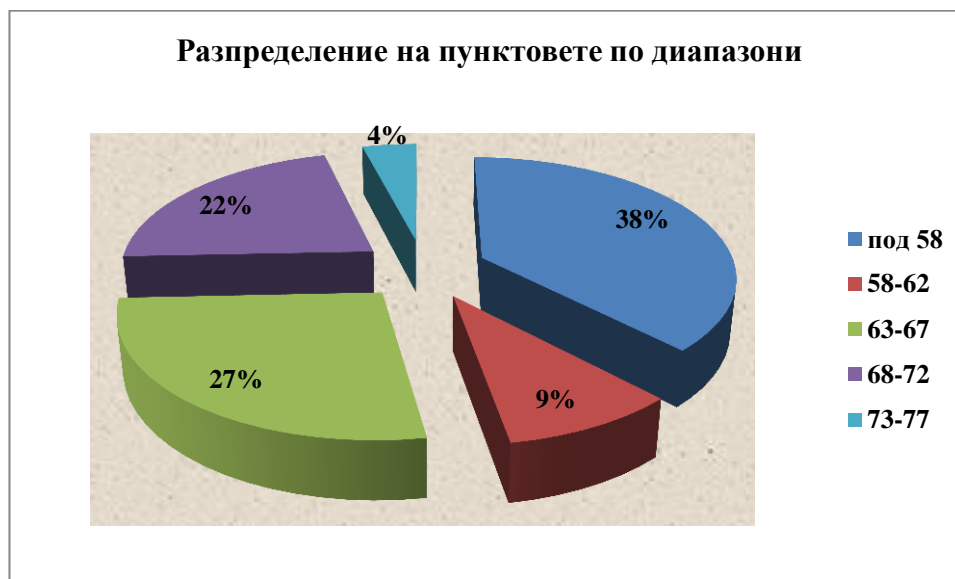
Еквивалентно ниво на шума в диапазона 73 – 77 dB(A) се измери в **три** пункта (**4,05%**): № 5, бул. „Сливница”, ул. „Будапеща” /ляво/ – 73 dB(A), № 21 гара „Подуяне” – 73,0 dB(A) и № 64, МБАЛСМ „Пирогов” – 73 dB(A). В сравнение с предходната година, броят на пунктовете е намален с два.

Еквивалентно ниво на шума в диапазона 68 – 72 dB(A) се регистрира в **16** пункта или **21,62%**, което е с девет пункта по-малко и няма съществени промени в стойностите.

Еквивалентно ниво на шума в диапазона 63 – 67 dB(A) се регистрира в **20** пункта или **27,03%**. Броят на пунктовете е със седем повече в сравнение с 2019 г.

Еквивалентно ниво на шума в диапазона 58 – 62 dB(A) се измери в **седем** пункта (**9,46%**) или с четири по-малко.

Еквивалентно ниво на шума в диапазона под 58 dB(A) се измери в **28** пункта (**37,84%**) или с осем повече в сравнение с предходната година.

По отношение функционалните зони се наблюдава следното:

I. Пунктове върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета

1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик.

Еквивалентното ниво на шума в 15 пункта или 83,33% превишава граничната стойност от 60 dB(A).

2. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт.

Еквивалентното ниво на шума в девет пункта 60,0% превишава граничната стойност от 65 dB(A).

3. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на авиационен шум

Еквивалентното ниво на шума в два пункта 66,7% превишава граничната стойност от 65 dB(A).

II. Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум-производствено-складови територии и зони.

Еквивалентното ниво на шума в един пункт 16,7% превишава граничната стойност от 70 dB(A).

III. Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита.

1 Жилищни зони и територии.

Еквивалентното ниво на шума в шест пункта 50,0% превишава граничната стойност от 55 dB(A).

2. Зони за обществен и индивидуален отдих.

Еквивалентното ниво на шума в четири пункта 80,0% превишава граничната стойност от 45 dB(A).

3. Зони за лечебни заведения и санаториуми.

Еквивалентното ниво на шума в осем пункта 100,0% превишава граничната стойност от 45 dB(A).

4. Зони за научно-изследователска дейност.

Еквивалентното ниво на шума в четири пункта 100,0% превишава граничната стойност от 45 dB(A).

5. Тихи зони, извън урбанизираните територии.

Еквивалентното ниво на шума в два пункта 66,7% превишава граничната стойност от 40 dB(A).

Общо в **51** от пунктовете (**68,92%**), в различни функционални зони, нивото на шума превишава граничните стойности.

В голяма част от пунктовете е отчетено наличие на товарни автомобили, което усложнява акустичната обстановка . В зависимост от функционалната зона, относителният им дял се движи в много широки граници.

През 2020 г Столичният общински съвет одобри актуализиран „План за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума в околната среда на агломерация София“ за периода до 2025 г. В работата на експертния съвет за разглеждане и приемане на актуализирания План за действие участва и представител на Столична РЗИ.

Резултатите от измерванията и разпределението по диапазони са представени в таблици 1–4 към „Приложения“.

Изводи:

- не е регистрирано ниво на шума в диапазона 78-82 dB(A) и тази тенденция е устойчива;

- през настоящата година броят на пунктовете с еквивалентни нива в по-високите диапазони е намален за сметка на тези в по-ниските;

- абсолютният брой и относителен дял на пунктовете с еквивалентно ниво на шума над гранични стойности е без промяна и представлява повече от 2/3 от пунктовете;

- най-голям е абсолютният брой на пунктовете в диапазона под 58 dB(A), следват тези в диапазона 63 – 67 dB(A) и в диапазона 68–72 dB(A);

- при пунктовете, върху териториите с промишлени източници на шум, с изключение на един, нивото на шума е под граничните стойности;

- в пунктовете, разположени в зони за обществен и индивидуален отдих, за лечебни заведения, за научно-изследователска дейност и тихи зони, извън урбанизираните територии, независимо от факта, че всички те попадат в диапазона под 58 dB(A) с изключение на два пункта, нивото на шума, е над гранични стойности за съответната територия,

- абсолютният брой и относителен дял на пунктовете, върху територии с интензивен трафик и трамваен и релсов транспорт с ниво на шума над граничните стойности са по-малки в сравнение с предходната година.

За подобряване на акустичната обстановка в град София в актуализирания план за действие са заложили редица мерки като:

- промените в организацията на движение, да се правят след предварителен анализ на типа застрояване, пътната обстановка и капацитета на уличната мрежа, наличието на зелени площи с цел постигане на минимално шумово натоварване на съответния участък;
- при ново строителство и при промяна на устройствените планове още във фаза проектиране да се предвиждат мерки за ефективна шумозащита;
- подмяна на подвижния състав на градския транспорт с превозни средства с по-ниски нива на шум при експлоатация;
- подмяна и рехабилитация на пътната мрежа с подходящо покритие, осигуряващо по-ниско ниво на шум при движението на МПС;
- завършване на вътрешните и външни рингове с цел по-добрата организация на движение и извеждане на тежкотоварния транспорт извън града;
- специалистите на Столична РЗИ, включени като членове на експертните съвети по ЗУТ и на комисиите за изготвяне и актуализиране на програми за намаляване на нивото на шума на град София, да продължат активно да участват в работата им;
- поддържане на добра координация между инспекцията и Столична община при необходимост от извършване на измервания;
- служителите на Столична РЗИ, съгласно разпоредбите на Закона за защита от шума в околната среда и на процедурите за работа със сигнали на граждани, да продължат насочения контрол за ограничаване на шума в околната среда.

Заключение

Нивото на шума в повече от $\frac{3}{4}$ от пунктовете на територията на град София се задържа трайно над гранични стойности, което е неблагоприятно. Не се регистрират съществени промени в измерените еквивалентни нива на шума през последните две години. Относителният дял на пунктовете в диапазона под 58 dB(A) е най-голям, като в него попадат преди всичко жилищни територии, зони за обществен и индивидуален отдих и зони извън урбанизираните територии. В пунктовете в близост до интензивен трафик и релсов транспорт, нивото на шума трайно се запазва над гранични стойности.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Таблица 1

№	Пункт (вид, адрес)	Измерена/ изчислена стойност	Норма	над/в норма
		Еквивален тно ниво на шума dB(A)	Гранична стойност dB(A)	
I.	I. Пунктовете върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.	36 пункта	60.0/65.0	
	1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	18	60.0	
1	бул. "Сливница", в участъка ул. "Бургас"	69	60	Над норма
2	бул. "Цариградско шосе", ул. "Латинка"	72	60	Над норма
3	ж.к. "Младост", бул. "Сахаров"	60	60	В норма
4	бул. "Сливница", ул. "Будапеща" /дясно/	72	60	Над норма
5	бул. "Сливница", ул. "Будапеща" /ляво/	73	60	Над норма
6	бул. "П. Евтимий", ул. "6-ти септември"	68	60	Над норма
7	бул. "В. Левски", ул. "Хан Крум"	66	60	Над норма
8	бул. "Черни връх", ул. "Плана планина"	71	60	Над норма
9	ул. "Св. Наум", ул. "Вишнева"	71	60	Над норма
10	ул. "Житница", ул. "Кюстенджа"	63	60	Над норма
11	бул. "Г. Делчев" № 31	67	60	Над норма
12	бул. "Евл. Георгиев", ул. "Паренсов"	56	60	В норма
13	бул. "Евл. Георгиев", ул. "Гогол"	64	60	Над норма
14	бул. "Стамболийски", ул. "Лавеле"	66	60	Над норма
15	ул. "Г. Софийски" № 50	63	60	Над норма
16	ул. "Д. Чинтулов", ул. "Република" бл. 272	69	60	Над норма
17	ул. "Латинка", ул. "Ю. Гагарин"	61	60	Над норма
18	бул. "Витоша", ул. "Гладстон" - ЦГЧ	52	60	В норма
	2. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт	15 пункта	65.0	
19	бул. "Македония", ул. "20-ти април"	68	65	Над норма
20	бул. "Цар Борис" III, ул. "Нишава"	70	65	Над норма
21	гара "Подуяне"	73	65	Над норма
22	бул. "Мадрид", бул. "Евл. Георгиев"	70	65	Над норма
23	бул. "К. Величков", ул. "Пиротска"	65	65	В норма
24	бул. "Мария Луиза", ул. "Струга"	67	65	Над норма
25	бул. "Витоша", ул. "Д-р Ст. Сарафов"	63	65	В норма
26	бул. "Стамболийски", ул. "Странджа"	68	65	Над норма
27	пл. "Славейков"	62	65	В норма

28	ж.к. "Люлин" 5, бл.549	58	65	В норма
29	Ал. Стамболийски прелеза, бл. 56	65	65	В норма
30	Бул. "Драган Цанков", ул. „Л. Станчев“ с/у КАТ	70	65	Над норма
31	ж.к. Дружба 2, ул. "Обиколна", бл. 202	61	65	В норма
32	бул. "Ломско шосе", СУ "Луи Брайел"	71	65	Над норма
33	бул. "България", бул. "Акад. Иван Гешов"	67	65	Над норма
	3. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на авиационен шум .	3 пункта	65.0	
34	бул. "Ботевградско шосе", ул. "Летоструй"	71	65	Над норма
35	кв. Слатина, бул. "Гео Милев", ул. "Кривина"	66	65	Над норма
36	кв. Слатина, жк. "Христо Смирненски"	55	65	В норма
II.	Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум, производствено-складови територии и зони.	6 пункта	70.0	
37	кв. "Захарна фабрика", бл.168	63	70	В норма
38	ТЕЦ - Земляне	54	70	В норма
39	ТЕЦ - София	71	70	Над норма
40	Подуене Мелничен комбинат	66	70	В норма
41	Борса Слатина	65	70	В норма
42	Сердика "Данон"	66	70	В норма
III	Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита	33 пункта	55.0/45.0/ 40.0	
	1. Жилищни зони и територии	13	55.0	
43	ул. "Карнеги", ул. "Раковски"	60	55	Над норма
44	ул. "Лозенец", ул. "Крум Попов"	57	55	Над норма
45	ул. "Цв. Радославов", ул. "Г. Галилей"	ремонт-	55	-
46	ул. "П. Хитов", ул. "К. Честименски"	56	55	Над норма
47	ул. "Плачковица", ул. "Персенк"	55	55	В норма
48	Зона Б-5, бл.9-11	50	55	В норма
49	ж.к. "Красно село" бл. 193	63	55	Над норма
50	ж.к. "Дружба" бл. 96	52	55	В норма
51	ул. "Киевска", ул. "Ново село"	56	55	Над норма
52	ул. "Я. Вешин", ул. "Я. Забунов"	55	55	В норма
53	ж.к. "Хиподрума", срещу 51 СОУ	60	55	Над норма
54	жк. "Люлин, междублоково пространство	47	55	В норма
55	жк. "Стрелбище, ул. "Златни врата"/ул. "Косово поле"	55	55	В норма
	2. Зони за обществен и индивидуален отдих	5 пункта	45.0	
56	Борисова градина към бул. "П. Яворов"	56	45	Над норма
57	Борисова градина към бул. "Е. Георгиев"	42	45	В норма
58	Южен парк	47	45	Над норма
59	Северен парк	47	45	Над норма
60	Западен парк	57	45	Над норма
	3. Зони за лечебни заведения и санаториуми	8 пункта	45.0	
61	УМБАЛ "Св. Ана", ул. „Д. Моллов“1	53	45	Над норма

62	II МБАЛ, бул. "Хр.Ботев" № 102	68	45	Над норма
63	II САГБАЛ, ул. "Шейново" № 8	57	45	Над норма
64	МБАЛСМ "Пирогов"	73	45	Над норма
65	I МБАЛ, бул. "Патриарх Евтимий" № 35	67	45	Над норма
66	НМТБ бул. "Мария Луиза" № 104	65	45	Над норма
67	29 ДКЦ, ул. "Г. Измерлиев" № 8	67	45	Над норма
68	жк."Люлин", 12-ти ДКЦ, ул. "Кореняк" № 17	53	45	Над норма
	4. Зони за научно-изследователска дейност	4 пункта	45.0	
69	БАН с изглед към бул. "Шипченски проход"	49	45	Над норма
70	БАН междублоково пространство	49	45	Над норма
71	Студентски град зад ТУ	50	45	Над норма
72	Студентски град зад УНСС	51	45	Над норма
	5. Тихи зони, извън урбанизираните територии	3 пункта	40.0	
73	Княжево вилна зона Черен кос	49	40	Над норма
74	Вилна зона Бистрица	38	40	В норма
75	Вилна зона Баня	43	40	Над норма
	Общ брой на пунктовете с ниво на шума над гранични стойности.			51

Таблица 2. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива през докладваната година

№ по ред	Град	Общ брой пунктове	Разпределение на шумовите нива по диапазони (в брой пунктове)							
			под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)	над ГС*
	София	74	28	7	20	16	3	0	0	51

ГС* - гранична стойност

Таблица 3. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива в урбанизираните територии за периода 2013 ÷ 2020 докладваната година, в брой пунктове

Година	Общ брой пунктове	Разпределение на регистрираните шумови нива по диапазони, в брой пунктове						
		под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
2013	48	12	4	9	22	1	0	0
2014	49	9	7	13	18	2	0	0
2015	49	10	8	13	18	0	0	0
2016	47	12	6	10	19	0	0	0
2017	48	11	6	11	19	1	0	0
2018	73	27	6	17	21	2	0	0
2019	74	20	11	13	25	5	0	0
2020	74	28	7	20	16	3	0	0

Таблица 4. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива за периода 2013 ÷ 2020 докладваната година, в %

Година	Общ брой пунктове	Разпределение на регистрираните шумови нива по диапазони, в %						
		под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
2013	100%	25.00%	8.33%	18.75%	45.83%	2.08%	0.00%	0,00%
2014	100%	18.37%	14.29%	26.53%	36.73%	4.08%	0.00%	0,00%
2016	100%	25.53%	12.77%	21.28%	40.43%	0.00%	0.00%	0,00%
2016	100%	25.53%	12.77%	21.28%	40.43%	0.00%	0.00%	0,00%
2017	100%	22.92%	12.50%	22.92%	39.58%	2.08%	0.00%	0,00%
2018	100%	37.00%	8.21%	23.28%	28.77%	2.74%	0.00%	0,00%
3019	100%	27.03%	14.86%	17.57%	33.78%	6.76%	0.00%	0.00%
2020	100%	37.84%	9.46%	27.03%	21.62%	4.05%	0.00%	0.00%